

Akademski mreža Merlin kao novi način rada u sveučilišnoj nastavi

Od vremena osnutka prvih sveučilišta pa sve do danas mnogo toga se promijenilo. Promjene su bile razne, od povećanja broja studenata i nastavnika, nastanka novih znanstvenih teorija i ideja, razmišljanja akademske zajednice pa sve do korištenja računala umjesto papira i olovke. Danas, u vremenu u kojem vlada svijet računala i interneta, dolazi do tehničke, ili bolje rečeno tehnološke promjene načina komunikacije između studenata i nastavnika. Akademski zajednica pokušava uhvatiti korak s tehnološkim inovacijama koliko joj to dopuštaju materijalne mogućnosti. Komunikacija između studenta i nastavnika sve češće se odvija putem e-maila. Međutim, Sveučilište u Zagrebu na ideju i realizaciju svog računskog centra pod nazivom SRCE¹ otišlo je korak dalje i izradilo akademski informatički sustav nazvan „Merlin“.² Naime, radi se o sustavu koji je po svojim funkcijama sličan Facebooku i Twitteru, ali je njegova svrha akademska, a sadržaj različit od navedenih društvenih mreža. Sustav Merlin³ je stoga akademska mreža, dostupna nastavnicima i studentima na gotovo svim sveučilištima i nekim veleučilištima u Hrvatskoj, premda njegove usluge ne koriste sve institucije kojima stoji na raspolaganju.

Sadržaji koje sustav Merlin nudi su mnogobrojni i raznovrsni. Sve što nastavnik koji je spreman na inovativno održavanje nastave ili seminara može zamisliti, pomoću Merlina može i ostvariti. Neki sadržaji koji se mogu koristiti su, primjerice, stavljanje prezentacije koja bi uvijek bila vidljiva studentima i nastavnicima, predaja zadaća na sustav te ocjenjivanje, neposredna komunikacija putem chata, organizacija događaja i planiranje, neposredno bilježenje prisutnosti na seminaru ili predavanju, mogućnost održavanja kolokvija ili ispita elektronskim putem, uvid u arhiv kako bi se pronašli materijali od prethodnih godina te jednostavno prenošenje (kopiranje) svih materijala iz prethodnih godina u e-kolegij u novoj akademskoj godini. Sve su to samo neke od zanimljivih mogućnosti koje sustav Merlin pruža.

Prije pojašnjenja funkcioniranja pojedinih navedenih sadržaja u sustavu Merlin bitno je odgovoriti na dva pitanja. Prvo, na čiju inicijativu se u sustavu Merlin kolegij može otvoriti, i drugo, kako postati korisnik kolegija odnosno sustava. Na Merlinu postoje kolegiji odnosno predmeti koje vode pojedini nastavnici i samo su oni ovlašteni tražiti otvaranje kolegija u sustavu, dok su korisnici kolegija svi oni koji pohađaju seminar ili predavanja iz dotičnog kolegija. Prije nego se postane korisnikom bitno je posjedovati korisničko ime i lozinku. Prilikom upisa na pojedini fakultet svaki student dobiva svoj AAI identitet i lozinku. Oznaka za AAI identitet ustvari je JMBAG s nastavkom kao e-mail

¹ SRCE je skraćenica za Sveučilišni računski centar

² Dana 7. prosinca 2011. održan je „3. dan e-učenja“ kao skup na kojem su svoja iskustva o korištenju sustavom Merlin i drugim sustavima razmijenili nastavnici i studenti; 7. prosinca se svake godine obilježava kao dan e-učenja; ove akademske godine sudjelovali su razni fakulteti od Agronomskog, FER-a, Kineziološkog, PMF-a pa sve do Pravnog fakulteta.

³ Internet adresa sustava Merlin je „merlin.srce.hr“.

adresa,⁴ dok je lozinka individualno određena šifra od nekoliko brojeva i slova. Princip je gotovo identičan kao i kod logiranja na Facebook, osim što korisničko ime i lozinku ne biraju studenti, već je dodjeljuje pojedini fakultet. Logiranjem u Merlin otvaraju se brojne mogućnosti. Prva od mogućnosti koje se pružaju jest postavljanje prezentacija. Nastavnici mogu pohranjivati svoje prezentacije čime stvaraju svoju bazu prezentacija. Za studente je korisno to što više ne moraju tražiti od nastavnika da im prezentacije šalju putem e-maila, već je mogu vidjeti u sustavu Merlin ukoliko su korisnici i ukoliko im se to omogući. Nadalje, tu su zadaće. One su jedna od najzanimljivijih opcija koje sustav nudi, a razlog tome leži u načinu njihova funkcioniranja. Naime, nastavnik postavlja zadaću u sustavu te pritom određuje rok do kojeg je studenti mogu rješavati. Istekom tog roka sustav automatski ne dopušta naknadnu predaju zadaća. Tijekom roka u kojem se zadaća predaje student zadaću može riješiti i predati, no samim time što ju je predao nije isključen od mogućnosti da ju izmijeni sve dok rok za predaju nije istekao. Nakon isteka roka nastavnik ocjenjuje zadaću studenta na način koji njemu najviše odgovara. Tako to može biti samo određeni raspon bodova ili postotak točnih odgovora. Nastavnik unosi ocjenu ili bodove koji su odmah vidljivi studentu: a ujedno mu je vidljivo koji je nastavnik ocjenjivao zadaću, ukoliko ih je više. Uz zadaće, jednaku pažnju svakako privlači mogućnost rješavanja kolokvija ili ispita. Kolokvij ili ispit rješavaju se neposredno na sustavu putem bilo kojeg računala koje ima pristup internetu. Kako to konkretno izgleda? Nastavnik označava vrijeme u kojem će se održati ispit ili kolokvij pa je stoga student u navedeno vrijeme dužan pristupiti Merlinu i samim time kolokvij ili ispit. Kad student pristupi kolokviju, on ga može rješavati samo onoliko vremena i onako kako nastavnik odredi. Primjerice, nastavnik može odrediti da se kolokvij rješava šezdeset minuta tako da postavi pitanje i postavi nekoliko mogućih odgovora od kojih je student dužan izabrati točne. Nakon završetka pisanja student predaje kolokvij pritiskom opcije „predaja“. Tek nakon isteka vremena od šezdeset minuta student će moći uvidjeti svoj rezultat. Ovime nastavnik dobiva na vremenu jer nema nepotrebnog čekanja, kao u slučaju fizičkog ispravljavanja, budući da se ono vrši automatski. Naime, nastavnik sastavlja bazu pitanja i odgovora te ih pohranjuje u sustav. Iz pohranjene baze pitanja određuju se pitanja za kolokvij ili ispit. Po završetku ispita sustav samostalno ispravlja odgovore na pitanja prema onome kako je nastavnik označio točne odgovore. Sustav studentu pokazuje broj točnih odgovora bez mogućnosti uvida drugog studenta, čime se ujedno štiti privatnost studenta. Uz već navedene mogućnosti, važno je spomenuti i vođenje statistike. Ocjenjivanjem zadaća, bilježenjem dolazaka na seminar, ocjenjivanjem kolokvija ili ispunjavanjem drugih obaveza sustav pohranjuje sve navedene promjene i stvara statističku bazu takvih podataka. Na kraju semestra takvi podaci mogu nastavniku poslužiti kao uvid u studentov cjelokupan uspjeh na dotičnom kolegiju te na taj način može lakše donijeti zaključak o adekvatnoj ocjeni.

Ovo je bio kratak prikaz najzanimljivijih mogućnosti i prednosti koje sustav Merlin nudi. No, kako svaki sustav ima prednosti tako ima i nedostataka. Jedan od nedostataka jest da se svake nove akademske godine kolegij, koji već postoji u sustavu, mora nanovo otvarati čime se nepotrebno identične radnje moraju ponavljati. Bez obzira na taj nedostatak, na Pravnom fakultetu u Zagrebu sustavom Merlin na predavanjima i seminarima koristi se Katedra za građansko pravo. Na drugim katedrama sustav Merlin koriste samo pojedini nastavnici, a među njima su prof. dr. sc. Siniša Petrović i doc. dr. sc. Tamara Perišin. Neizbježno je prognozirati kad će sustav Merlin biti široko prihvaćen na Pravnom fakultetu u Zagrebu, no sigurno je da se iz godine u godinu broj kolegija i nastavnika koji se njime žele služiti povećava na mnogim fakultetima u Hrvatskoj.

⁴ Npr. 0123456789@pravo.hr.